

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsakega prvga in tretjga četrtka meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikovc ulice št. 2. — Nasnanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 16.

V Ljubljani, 17. avgusta 1898.

Letnik XI.

Prvi vseslovenski shod kršč.-socijalnih delavcev v Ljubljani.

Vsem slovenskim krščansko-socijalnim delavcem po Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem naznanjamo, da bo v nedeljo, dne 18. septembra t. l. v Ljubljani prvi veliki vseslovenski shod krščansko-socijalnih delavcev.

Kaj nas nagiba, da sklicujemo tak shod?

Letos praznuje naš ljubljeni vladar svojo petdesetletnico. Ko se vse veseli njegovega slavlja, ne smejo zaostati slovenski delavci. Hvala Bogu! velikanska večina njihova si je še ohranila zavest dolžnostij, ki jih ima do svojega cesarja, zavest hvaležnosti do njega, ki je porušil ovire delavskim organizacijam, ki je v skrbi za delavsko varstvo in zavarovanje vstvaril že mnogo koristnih zakonov, ki je zadnji čas tudi v političnem življenju dal mesto delavskemu stanu. Zato bodi njegovega blagonosnega dela spominu v prvi vrsti posvečen naš shod, — dokaz naše sinovske vdanosti in ljubezni.

Vseslovenski shod sklicujemo, ker je sedaj bolj kot kdaj treba, da javno prosvedujemo proti pogubnemu internacionalstvu, ki se iz tujine zanaša med naše delavce, in da veličastno pokazemo, da v obrambi narodnih pravic stoji slovenski krščanski delavec vedno v prvih vrstah.

A še drugih razlogov imamo dovolj. Žalostni, obupni prizori na vseh straneh! Kdo z žalostjo ne opazuje, kako naglo propadajo slovenski delavski stanovi sploh? Komu pač niso znane žalostne razmere slovenskega delavstva? Kako vsej tej nesreči pomagati? Premišljajmo, posvetujmo se, delajmo najprej sami, in Bog bo blagoslovil naše misli in delo. To je go-

tovo: če bomo mi storili vse, kar zahteva od nas krščanska pravičnost pa krščanska ljubezen, bo tudi Bog storil vse, česar nam je treba.

Za taka posvetovanja so potrebni shodi. In zato sklicujemo letos prvi vseslovenski shod krščansko-socijalnih delavcev. Sobratje! Pridi na shod vsak, kdor le more! Na tem shodu se bomo ozrli po svetu ter si ogledali, kako si drugod pomagajo delavci, v prvi vrsti krščansko-socijalni delavci, potem pa hočemo preudariti, kako si hočemo mi, vsi slovenski krščansko-socijalni delavci, skupno pomagati.

Sobratje! Dosedaj smo napravljali le vsak v svojem ožjem kraju delavske shode, sedaj nas je pa že toliko povsod, kjer prebivajo Slovenci, da lahko napravimo velik, veličasten vseslovenski delavski shod. Na tem shodu si hočemo znova utrditi svoje prepričanje, znova se naudušiti za misel krščansko-socijalno.

Ob jednem se bo tisti dan blagoslovila naša zastava, zastava slovenskega krščansko-socijalnega delavstva, zastava vse slovenske krščansko-socijalne organizacije. Ta zastava bo zanaprej vidna vez, ki nas bo vezala in nas vodila v našem težkem boju!

Ker pa bo zastava skupna last vse slovenske krščansko-socijalne organizacije, zato vabimo ob jednem vsa slovenska društva te organizacije in sploh vse prijatelje slovenskega krščansko-socijalnega delavstva: pridite k slavnosti blagoslovljenja naše zastave!

Trdno smo prepričani, da s tem dnevom naredimo velik, važen korak naprej proti cilju, ki nam ga je zarisal z neizbrisnimi črkami poglavar naše svete cerkve, papež Leon XIII., v blagor in čast slovenskih delavcev.

Opomba I. Vsa korespondenca, ki se tiče vseslovenskega delavskega shoda, se dopisujaj glavnemu tajniku pod naslovom: Luka Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani.

Opomba II. Zastava je naročena; da se pa pokrijejo obilni stroški zanjo, prosijo se vsi prijatelji krščansko-socialne organizacije blagobotnih prispevkov, ki naj se pošiljajo uredništvu »Glasnika«.

V Ljubljani, dne 10. avgusta 1898.

Dr. A. Gregorič, dr. Jan. Ev. Krek, J. Žičkar,
zastopniki V. skupine.

1. Za Kranjsko:

Ivan Brus, Nikolaj Bernard, Dr. Jožef Debetec, Ferd. Debeuc, Anton Finšgar, Jožef Gostinčar, Jakob Gross, Franc Jaklič, Ivan Jakopič, urednik »Glasnika«, Dr. Ivan Jančič, Franc Jeraj, Janez Kalan, Franc Karlič, Anton Koder, Mat. Konič, Valentin Krašovec, Anton Laurenčič.

2. Za Koroško:

Valentin Podgore, Arg. Križaj, Anton Rupnik.

3. Za Primorsko:

Ivan Dermasija, F. Hočevcar, J. Knavs, Martin Mars, V. Nučič, And. Furlan, Dr. Jos. Pavlica, V. Skerk, Ivan Šinkovec.

4. Za Štajersko:

Peter Erjavec, Jakob Gselman, Fran Hruštel, Jožef Kreger, J. M. Kršinič, dr. Martin Malek, Fran Ploč, Nikolaj Putrih, Martin Slatinek, Alojzij Sket, Fr. Šerbanek, Karol Tratnik.

Razgled po svetu.

V zadnjem času so se vrtila na *Dunaju* posvetovanja mej avstrijskimi in ogrskimi ministri glede nagodbenega vprašanja. Pri teh posvetovanjih se pa ni dosegel noben uspeh; zakaj ogrski ministerki predsednik, baron Baffy vstraja vedno na stališču, da se pogodba z Ogrsko ne sme izvesti s pomočjo paragrafa 14. Zato se pa govori, da namenzava grof Thun sklicati v jeseni državne poslance na Dunaj k 15. zasedanju. Vlada se pa strahno moti, če meni, da se bo došlo mirno in stvarno razpravljalo v državni zbornici. Dokler se ne bo rešilo jezikovno vprašanje v Avstriji, je zaman pričakovati kakšnega delovanja v parlamentu. Brikone se pričó v kratkem zopet kaka pogajanja mej zastopniki Slovanov in Nemcev glede ureditve jezikovnega vprašanja.

Avstrijski katoliški nemški učitelji so priredili v Meranu na Tirolskem jako sjejen shod. Obiskali so ga učitelji iz Češkega, Dolnega in Gornjega Avstrijskega, Štajerskega in Solnogradskega. Govorilo se je o organizaciji katoliških učiteljskih zvez in o važnosti avtoritete, katere današnji svet skoro nič več ne priznava. Liberalni nemški učitelji pa so imeli svoj shod v glavnem mestu Moravske, v Brnu. Razpravljali so, kako naj se razvija in goji nemštvo v šoli in o ločitvi šole od cerkve. Krupko so tudi zabavljali prvi katoliškimi učiteljem, zbranim v Meranu.

Na Ogrskem mislijo za prometne zadeve, katere je vodil dosedaj trgovinski minister, ustanoviti novo ministerstvo za železnice.

Kakor je že znan »Domoljubovim« čitateljem, je umrl prvi nemški kancler knez Otto Bismarck dne 30. julja. Rajen je bil 1. aprila 1815. leta v Šlesenskem (Schlesensu) na Pomorju. Dopriviti svoje študije je vstopil v državno službo. Kar mu ni bila ta prav po-

J. Lotrič, Ignacij Marcina, Jožef Novak, Franz Oswald, Ivan Piiberšek, Karol Pollak, Val. Prednar, Peter Rozman, Tomaž Rožnik, Jakob Rilnar, Jožef Sedmak, Janez Sodar, Luka Smolnikar, August Šinkovec, Andrej Škriba, Ivan Štefe, Krištof Wilman, Henrik Zašjak, Fran Ziller.

sežno vsoč, je stopil za nekaj časa v vojaško službo. A tudi to je pustil in se začel baviti s poljedelstvom. Leta 1847. je postal poslanec združenega državnega zbora v Berlinu. Pozneje je bil imenovan poslanikom v Petrogradu in Parizu. L. 1862. je bil pozvan za ministerkega predsednika in voditelja zunanje politike, na katerem mestu je vstrajal do leta 1890. Vzrok odstopa je bil razpor mej Bismarkom in cesarjem Viljemom II. Svoje zadnje leta je živel Bismark v Saksonskem gozdu, dokler ga ni pograbila neizprošljiva smrt. Katoliški avstrijski Slovani nimamo nobenega vzroka, da bi talovali za njim. On je ustvaril res zedinjeno Nemčijo; a drugo je vprašanje, kako se je to zgodilo. Kar ga je oviralo pri svojem delovanju, vse se mu je moralo usmakniti. Bil je pravi vzor krutosti in krivičnosti. Katolike na Nemkem je grozno preganjal, menčč, da jih boče zatri; s silo je pozemčeval uboga Poljake; hude rane je zasekal Avstriji, katero bi bil on najraje napravil za del nemškega cesarstva. Avstrijski Pruski proslavljajo njegove zasluge tako, da se more vsak zvest Avstrijec s studom obrniti od takih podanikov. Na eni strani katejo svoje otročje početje; na drugi plati pa svoje velozidajalske misli.

Bavarski kralj Karol in prestolonaslednik sta obiskala začetkom tega meseca ruskega carja. Vsprejem je bil jako slovesen in priprčen. Bolgaraki knez Ferdinand pa je potoval te dni v Črnogoro k knezu Nikiti.

Sr. Oče Leon XIII. so izdali do škofov in ljudstva na Laškem okrožju. V njej ugovarjajo odredbam italijanske vlade glede razpusta raznih katoliških društev in pripovedi katoliških časopisov. Sr. Oče očita jo laški vladji, da je s posvetno močjo, katero je vzela vlada papežu vzeti tudi cerkvi in narodu pravi vir živ-

ljenja. Posledice vladnega postopanja se že jasno vidijo v socializmu in anarhizmu. To je pravi nasprotnik lakše domovine, ne pa katoliki. Konečno pozivljejo papež skofe, da naj vstopajo, prebivalstvo pa naj bo zvesto svojim skofom! — Ker je uvidela vsled preiskav sedanja laska vlada, da so bila sedanjih nemitov najhujši kriva katoliška društva in časopise, je preklicala svojo prepoved glede društev in dovolila, da se smejo ista zopet ustanovljati.

Mej *Spanijo in Ameriko* so se vršila mirovna pogajanja in brzkone se sklene mir preje, kakor se je mislilo splošno. Španjska vlada je vsprejela mirovne pogoje, kakor so ji bili predloženi od ameriške vlade. Boji na Kubi, Portoriko in Filipinih bodo sedaj prenehali in začeli se bodo natančnejši mirovni razgovori. Vršili se bodo na neutralnih tleh v Parizu. Španijo bo zastopal sam minister za zunanje stvari z jednim odposlancem.

Dopisi.

St. Lenart pri Skofl. Lekl. Dne 7. t. m. praznovali smo izredno svečanost. Bogoslovili so prečast. gospod dekan in kanonik Sušnik nove orglje, katere je dal napraviti na svoje stroške ranjki veledušni domoljub, gospod dr. Jernej Zupanec. Orglje postavila je znana tvrčka Fr. Gorsič iz Ljubljane. Ocena o njih bila je prav laskava v obeh slovenskih dnevnikih. Pričakovali smo le težko, kako bodo pele v cerkvi. A začudili smo se, da je mogoče s tako malo izpremembami ustvariti tako veličasten glasotvor. Mojstersko igral je čast. gospod pater Hugolin. Pri maši peli so tudi ljubljanski pevci, katerih lepo petje je ljudem zelo ugajalo, ker že zdavnaj niso čuli takega petja. Slovesnost priredil je gospod Urban Zupanec, nečak ranjkega darovatelja in se tudi sam vdeležil slovesnosti. Hvala mu! — Bile so tri maše ta dan. Ob 8. uri je daroval gosp. pat. Hugolin za ranjkega dr. Zupanca. Obilo število župljanov je pričalo hvaležnost istih. Ob 10. uri je bilo blagoslavljanje orgelj in potem sv. maša s prepovedjo gosp. dekana Sušnika. Popoldne so bile slovesne litanije. — Take slovesnosti se ni dozivel Št. Lenartski hrb. Topiči so grmeli že dan poprej in ta dan ves čas. — Naša župnija je sedaj preakrbljena s vsem. Šlo in orglje nam je napravil ranjki dobrotnik. Hvaležni smo mu iz dna srca. Povrniti mu ne moremo te

dobrote, zato bodo pa puhtele prošnje zanj v nebo, naj On povrne. Postavil si je spomenik ranjki sam. Mi mu ga pa postavimo v naših hvaležnih srcih. — Konečno bodi prisrčna zahvala gospodu blagoslovitelju Sušniku, gospodu patru Hugolinu, kakor posebno gospodu prireditelju Urbanu Zupanecu iz Ljubljane in vrlim gospodom pevcem.

Iz Dola pri Ljubljani. Sedmo nedeljo po binkoštih smo imeli lepo cerkveno slovesnost. Kar so mnogi že davno želeli videti, čakali so. To je nov, lep, veliki oltar sv. Marjete, katerega nam je naredil podobar gosp. Andrej Rovšek. Oltar je zelo lep, ker najboljši vtis naredi na človeka ne le v svoji celoti, ampak tudi v posameznostih. Posebno podobam je vtisnil umetnik nekaj izvenredno ljubeznjivega, pobožnega, nadnaravnega. Ta novi oltar je blagoslovil ob asistenci sosednih oč. gg. duhevnikov in vpričo mnogoštevilnega ljudstva milostni gospod stolni prost. dr. Leonard Klofutar. Krasno je govoril v cerkvi veleč. gosp. definitor P. Jožef Bizavičar, njegove besede so segale poslušalcem do srca. Tudi treme je bilo zelo ugodno in je privabilo veliko tujcev. Ta slavnostni dan nam ostane v dolgotrajnem spominu. Podobarja g. And. Rovšeka pa ne priporoča le njegovo mojstersko delo, ampak tudi miroljubni značaj.

Listek.

Bridke izkušnje.

Povest Napišal PIVKAN.

4. Na Pivki.

Tako nekako o svetem Juriju je bilo, ko so se nastanili Hvalovi v Mateševem. Fraznik tega svetnika ima je tedaj okoli za rok, o katerem se selije posli in pramlinjajo stenovalje gostači. Tudi vdova Kovačica, ki je bivala dosedaj že nekaj let na Hvalovem domu, bi se morala umakniti prišedšim domačinom, a Hvalovka je ni preganjala.

Ostanite le ta, mati. Stisnemo se vsak nekoliko, in dovolj bo prostora. Saj smo vajeni vsemu, še bolj slabemu nego dobremu. Zgabit mi boste še kdaj v podporo in tolarbo.

Obveljalo je pri tem. Le kar je bilo mogoče, je prepuštila Kovačica družini. To je storila tem rajši, ker jih je radi starosti že težko obdelovala.

Kmalu so se privadili naši Lipovci novemu kraju. Gospodinja s hčerko se je poprijela doma in obdelovala domače zemljišče. Sinova sta pomagala premožnejšim sosedom pri delu in sta tako vedno imela zaletek. Povsodi so ju ljudje imeli radi kakor vsakega prišednega in poštenega človeka. Družine nista imela mnogo, kajti vse, kar je bilo za rabo, so pobrali k vojakom in jih poslali z nadvojvodo Karlom na Laško čakati Francoza. Njiju dosedaj ta dolžnost ni vezala, ker sta služila tako cesarja v Lipovjem. Tukai, mislila sta, je tudi nihče ne more siliti k temu, ker nista domačina.

Tako je minilo poletje, nastopila jesen in sveti Miha je potrkal na duri v znamenje, da je čas pospraviti poljske pridelke. A nič kaj niso bili veseli ljudje tega vabila, kajti črv je ril celo leto pod zemljo in glodal sadeže in tako uničil trud kmetovalčev. Hvalove je to zadelo tem huje, ker so imeli malo polja. Trda jih je čakala na zimo in bridka, kajti omara prazna, kašča prazna, denarja bore malo in zima pred durmi — to ni kar si bodi. In če vrhu tega pridrvé Francozje in jim snedo se te grizljeje! Pričakovati je bilo kaj takega, kajti dan na dan so se pomakale čete po glavi cesti proti Ljubljani. Vračal se nadvojvoda Karol iz Italije. Zmagal je ob reki Adizi Francoze in hitel na pomoč ostalim Avstrijcem, kajti Francozje so šli na vso moč čez Bavarsko proti Dunaju.

Neko nedeljo pride Peter pozno ves resen in zamisljen domov.

»Kaj se tako držiš?« reče mu mati in položi predenj že mrslo večerjo.

»Mati«, reče ta mirno, »mati! jaz vas za nekaj časa zapustim.«

Hvalovka ga neverno gleda, jednako tudi sestra in brat.

»Mati, jaz vas moram zapustiti«, ponovi Peter »sicer nam bo na zimo huda pela. Stigje na družini, a živeža komaj za dva.«

»In radi tega hočeš oditi in se ločiti od doma. Moj Bog, sem li jaz kriva?«

»Potolazite se. Tega nisem nikdar mislil. Vzrok je drugi. Danes po krščanskem nauku se je zbralo pred cerkvijo vse polno možakov: Selčani, Slavinci, Kočanci in drugi. Tuj gospod je stal mej njimi in jim živo nekaj pripovedoval. Pristopim bliže in vprašam Miklovega Luko, kaj to pomeni.«

»Če hočeš iti na Hrvaško drvarit«, reče mi. »Zdaj je čas za to. Prisel je oni-le gospod — kakor vsako leto — po ljudi.«

Pristopim bliže in poslušam.

»Zaslutek bo kakor lani. Vsak si okoli sto goldinarjev lahko dene na stran. Spomladi se zopet vrnete ...

»In si obljubil«, vpraša mati.

Hvalovka se zamisli. Za nekaj časa spregovori:

»Ne branim Ti. Pojdi v imena božjem. Sila kola lomi. A da se pomladi vrneš!«

»Tudi Ti ne bi bil rad odšel z bratom, a mati ga ni pustila.«

»Bog ve, kaj se pripeti. Kaj počnem sama s hčerjo!«

»Vzlasti če se prikažejo Francozje«, dostavi Kovačica.

»Ostalo je pri tem. Tine je moral biti doma. Spremil je brata do meje, kjer mu je voščil obilo sreče, in se vrnil.«

Meseca grudna je počil glas, da so sklenili cesarski s Francozom mir. Kdo se je bolj veselil te novice nego Hvalovka!

»Zdaj se gotovo vrnejo Lipovci s konji s Ogerškega, ker ni več nobene nevarnosti. In moj mož pride z njimi! Kako se začudi, ko nas ne najde več v Li-

povju! Ia hud bo, hud. A na koga? Na-me? O, gotovo ne, kajti prepričan je o poštenosti svoje žene. Nad Ermanom se znosi in mu pove, kar mu gre. Pozna ga dobro. In dokazov bo zahteval dokazov za kruto postopanje. On že ve, kam se mora obrniti v takih slučajih, kje iskati pravice, ve bolj, nego jaz reva.«

Tako je mislila in ugibala mati Hvalova. Pričakovala je slednji dan glasu, da so lipovski konjarji doma. A minil je prosinec, minil svečan, minila zima, in ni se pričakala ničesa.

Vzroka, da niso smeli konji v Lipovje nazaj, moramo iskati v tem, da je cesar le prisiljen podpisal mir v Pozuau, da je v resnici mislil, kako bi se maščeval nad Francozi. Mej drugimi deželami je moral odstopiti Franciji Istro. Tako je stalo Lipovje skoro na meji sovratnikove dežele.

Vse to je zvedela Hvalovka šele pomladi, ko se je bil vrnil Peter s Hrvaškega. Tudi njega je gualo domov upanje, da vidi očeta, a kako je osupel, ko mu je pravil pa potu neki Lipovec, da je prišlo z Dunaja poročilo: konj se ne bodo pasli nekaj časa po Krasu, bila se bo poprej še marsikaka huda bitka s Francozi.

Bila je ta novica za Hvalovko zopet grenka časa, katero je morala izprazniti.

»Kako dolgo o Gospod, kako dolgo še!« vzdihnila je. »A naj se zgodi, kakor Ti hočeš. Moralo je že tako biti.«

Dve debeli solzi sta ji zdrknili po upadlem licu.

Dobrih pet mesecev je drvaril Peter v hrvaških sumah in prinesel domov nič manj nego stotak. Mati se je kar šudila.

Prodajalo se je kmalu po njegovem prihodu posestvo vdove Jevašine. Mož jej je bil umrl na vodenici, sineva so bili pobrali k vojski, in ni ju bilo nazaj. Stali bila ubita, ali so ju odpeljali Francozje, tega uboga mati se zvedeti ni mogla. Že mož je nakopal dolgov na hiši in žena je po njegovi smrti nadaljevala ta posel, ker se ni imela s čim živiti. Dolžniki so se oglasili in pričela se je dražba.

»Mati«, reče Peter nekoč, »ne vem, bi-li mogli bolje obrniti ta denar, nego da si kupimo nekoliko kosov.«

»Prav ziva potreba. Dobro vem, da ne bi trpeli preteklo zimo toliko gladu, da smo imeli kaj več sejanega. Nekaj bi gotovo ostalo črvem.«

»Dajmo, poskusimo! Menim, da se ne bodo preveč trgali za njive. Ljudje so še vedno v strahu, da dobomo zopet sovratnika v deželo, da ne bo dolgo brez vojske, in vsak hrani denar za hude čase.«

Peter je uganil. Prišlo je kupcev res malo in prodajalo se je vse po jako nizki ceni. A kakor pri slednji prodaji, bilo je tudi tu nekaj onih dobrosrčnežev, ki pridejo le dražiti drugim; ne da bi kaj kupili. Jedem izmed takih je bil v Matenovem tudi župan Zakotnik, prevzetnež in bahač, ki je občutil največje veselje, ako je mogel zatirati reveže.

»Lipovka in Vzratnik, oba kosa za šestdeset goldinarjev! Kedo dá?« zakriči sodnijski sluga.

»Mati, ta dva sta nam kaj nárok, požurite, see, pošepete Peter.«

»Jaz«, oglasi se Hvalovka.

»Torej vi šestdeset. Kedo dá več?«

»Jaz petidesetdeset«, zadere se Zakotnik.

»Jas pridenem se jeden goldinara«, reče Hvalovka.

»Jaz dam sedemdeset«, zakliče supan.

Priglasila sta bila tako daleč, da je obljubila Hvalovka osemdeset, in, vprvo, vdrugo, vtretje, bili sta njivi njeni. Zakotnik je bil odnehal, ker se je bal, da bi slednjič vendar njemu ostal kup. A kazal je, kakor bi mu bilo mnogo na tem. Kar pihal je same jeze, da je zmagala Hvalovka.

»Naj jih ima, da bo sita. Znabiti se bo še kesala zato«, marmra Zakotnik, ki je vedno gledal na to, kje bi dobil kaj prilike za prepir. (Dalje sledi.)

Bučkov stric.

Spisal Jurča.

Tisto vroče popoldne po sv. Jakobu so jo počasi in previdno mahali Bučkov stric iz Ludrja po kamenitem kolovozu doli k postaji, opirajoč se na opaljeno kljukačo svojo ter brišeč si sitni pót s čela z velikim majolkastim robcem; vjednomer so momljali: »Tomažek, Tomažek, danes si pa poltek, danes si pa poltek; kaj ko bi zdaj-le zažvižgal vlak tam izpred predora, ko bi zdaj-le: gotovo bi zamudil, ti Tomažek, ti poltek ti! In prav v istem hipu, ko so stric tisto pot izustili zadnjič take svoje modrosti, je prihrul vlak iz predora ter rezko zažvižgal. »Jet, Jet!« so zaupili Bučkov stric, kakor da jih je osa ujela, zamahnili z robcem, potlej pa v jedni sapi planili doli po strmini, po blitnici k postaji. »Jet, jet, počakajte, Tomazka počakajte, Tomazka iz Ludrja počakajte!« Tako so upili, noseč kljukačo na rami; takrat so jo pa cvrli, tudi brez — palice lahko cvrli, doli po strmini! E, ta stric poredni!

Pa so ga le ujeli še, vlak ujeli; seveda, slo je ze za sekunde. No, pa karto so dobili še; in gospod sprevodnik jih je potlej rad ali nerad potisnil v kupé, kamor je tudi sam takej ustopil, ko se je vlak malo ne že zibal. Stricu presčipne vozni listek ter jih malo okregava. Stric so se opravičevali, češ, da so ure navskriž, še bolj pa noge in kljukača nerodna; no, pa da le ni nič huđega. In dobro je bilo; gospod sprevodnik jim je še celo prijazno besedo znil, predno je odšel. Zdaj se še-le stric oddahnejo in pogledajo okrog sebe; v drugem kote ob oknu ugledajo sopotnico, čudno gosposko babnico — res čudno! — Kaj rečem — psa je pestovala, grdega, luskinsatega! — Uh, da je res tako!

Kaj takega se niso videli Bučkov stric, čeprav se jim zama baš šesti križ na obrazu in grbi; in to ni karsibodi. »Jemnasta, jemnasta. Gosposka, pa gosposka babnica gre pestovat to gnusobo, to nemarno pišče!« Tako so tarnali. Ni jim slo v glavo in ne. »Otroke se pestuje in ne pse! — I, saj so tudi pri nas gosposki ljudje, gospe in gospodje; tam v trgu so, kjer se pobirajo cesarski in drugi davki, in kjer se tožari; ob, pa

se vendar lepo obnašajo in po pameti, pa ko so veliki gospodje in gospe. To pa — Bog se usmili! Pameti, pameti! Saj pravim, da sem v domači deželi doma, da sem le v Ludrji doma, hvala Bogu!«

Pes skloni glavo v gospejinem naročju in — blek! polži je z jekom ustni. In gospa ga je še božala in pes jo je lizal.

»O grdobija vseh grdobij!« vak'itnili so stric, vrgli se na drugo stran in mrko gledali pri oknu pustá strnišča in rebri. Ni dvomiti, da bi bili stric to pot rajše doma ostali, nego se lomili prav danes k sinahi v hribe, ko bi mogli pametovati še, da so danes najprvo babo srečali. Pa kaj se hoče!

Pa kar brez dela tudi niso stropeli Bučkov stric. Posezejo torej po svojo pip'co, jo povlečejo, če bo za dih, iztrkajo, zopet povlečejo, potlej jo pa natičijo v mehuru tobaka, zakrešejo ogenj, in prijetno so cmakali in vlekli iz pipe tja v en dan, ne zmenec se ni za ono gosposko babnico, na katero so že bili pozabili, ko so enkrat zakurili svojo pipo, ni za besede sprevodnikove, ki jim je zabičeval, da je pušiti v tem vozu prepovedano, katerih besed pa brzkone niti razumeli niso; zakaj, kdo bi vse vedel, kako se tej in onej reči pravi po novem; in v Ludrji se ne reče: Tomaž, boš pusil, ampak: Tomaz, rá kadi! In takisto jim ni bil pravil gospod sprevodnik.

Ali tisto žensče gosposko! Vspela se je po konci ter po vrazje gledala stricu v hrbet, ko je gost in nepovšečen dim dregal njej in pasji pari v nos. Slikala je z jekom, a ni si vedela pomagati. Kar jej mine potrpežljivost, da še ni uganil neumni kmet njene želje; zarohni tedaj nekaj besed nad starcem, kar bi mu imelo reči: »Tu je prestor za nekadilce«, in pes je ob jednem zajavkal in grdo zalajal. Toda stric, spomnivši se ženske, niti ne pogledajo, kaj bi bilo, nego lepo mirno pušijo dalje. — Žensko to razkači; potrese strica za ramo, ter jim med vikom in vekom nekaj pripoveduje, kažoč jim ob jednem nadpis nad vratmi v vozu: Za nekadilce! — Stric se zganejo in jo poslušajo, a ko le ne zvedo, kaj bi rada, plunejo dvakrat na tla, stisnejo se spet ob okno ter zamakajo na novo iz svoje pipe.

Ženski je bilo to odveč. Kot bi trenil, vrže psa na klop, strica pa prime in vleče čitat nadpis: Za nekadilce! Zraven pa upije in se zvega, kot da je beba. Stric pogledajo zdaj žensko, zdaj napis, potlej se spet spuste na svoj prostor; plunejo ene poti na tla in spet dalje kade in cmakajo prav po svoji volji; zakaj stric niso vedeli, kaj naj pomenijo tiste kljuke nad vratmi. Brati so znali le zarez s svoje palice, ko so se brentačili, in pa črešnje in jagode, kar zna tudi vsako otroče; zato jim je bilo popolnoma nejasno, kaj pomeni ta jeza.

Gospa zdaj grdo zaveks, da se pes vspne po konci, in stricu zaježé lasje, kakor da bi stali med uro duhov v risu in čakali samega — peklenščka. Tudi pes je jel cviliti prav nevšečno, gospa je grmela nad stricem, da je le ta začudeno zijal v njo in psa in bil zdajci do cela prepričan, da je ženska ušla iz norišnice. A ko se je stric zazijal v žensko, je pozabil na pipo in cmakanje

ter naslonil se z levico na okno. A v hipu mu izhije gospa pipo, da mu sleti iz roke skozi okno na plano. Iq zdaj zazijajo. Bučkov stric v levico brez pipe in hipoma sgrabijo psa, in amuk skozi okno. Mrcina je ležal kakor je dolg in širok zunaj na travniku ter ovrešč in kruleč pobiral svoje mekušane ude.

Krik in vik, grom in streln v kupeju. Gospa kliče pes in tuli in upije nad stricem, ki ruskečen sgrabi pelico in na ves glas kriči: »Baben zarukan, perpaleu!»

Ko bi se gospa ne zbalala stričeve ključače, kdo ve, ali bi ne skočila vanj ter mu ne raspraskala lica in ne populila redkih las! Tako pa je glasno tulila in vriščala in skakala kot nora, da so stric z vzdihom vzkliknili, ko je vlak zaživljal in se polagoma ustavljal: »Oj, hvala Bogu, hvala Očeta mebeškemu! Rešen sem! Rešen sem!»

Toda rešeni že niso bili!

Gospa se jih je držala kot tat briča in med vikom in krikom se prerila k njim do gospoda načelnika železniške postaje; tam pa kričala, upila in jokala — vse vprek in kazala na strica in nekam (à, kjer se je pasja lema in grda para lovila po zraku. Pripovedovala je v jedai sapi tako, da je gospod načelnik in še manj stric nista mogla umeti. Bučkov stric pa so nepremohoma silihi praviti: »Baben zarukan, perpaleu! Baben zarukan, perpaleu!»

G. načelnik posluša nekaj časa to čudno vres, a ko le ne more ničesar izvedeti, zavpije: »To je neumnost, ter pohiti k vlak, da opravi uradne svoje poste, gospa pa zdaj plane nad strica ter jih obsejpa z besedami, da se Bog usmili strica, ko bi jih bili usmili. Bučkov stric pa se se muzal in muzal proč od gospa in pravili jej naprej in naprej: »Tomaz sem, kakor so rekli gospod; iz Ludrja tudi, saj ste misli. Tezite me; ampak pipo dajte nazaj, pipo mi daj nazaj; pipo pripravi, baben zarukan, perpaleu!»

In tako sta se pričkala.

Vlak zaživlga. Gospa zavpije kot boum, spusti strica in hiti v voz — a vlak je ni čakal — stric pa tudi ne!

Tam nad postajo so se upali stric čole odšahnuti. Seli so tedaj na šotor ter si hladili z velikim majofkrastim robcem čelo in — jezo. Zdajci jim poči znan vik od postaje sem na ubo. »Fume, Fume!« tako je upila tista gospa in skakala in vila rōki. »E, babnica, Fume pa že ne boš videla danes in mene tudi ne, ne danes ne nikoli!« dejali so Bučkov stric iz Ludrja doma, potlej jo pa urno praskali proti k'ancu v hribe k sinah, kakor da bi jih strahla in podila ona gospa z grēm peom v naročju. Gaa čudna gospa, kakersnih pri nas ni, ampak le beje tam v Fiumi, oh, čudnej Fiumi. Tam bi ne hotel biti za ves svet ne, to rečem, da ne.

Razgled po Slovenskem.

Shod slovenskih učiteljev. V proslavo petdesetletnice vladanja prosvetlega cesarja in desetletnice obstanka »Zveze slov. učiteljskih društev« se so sešli 1. in 2. avgusta učitelji iz vseh slovenskih pokrajin. Shod so obiskali tudi zastopniki češkega in hrvaškega učiteljsva. Zborovanje so počastili s svojo navzočnostjo najvišji v Ljubljani živajoči dostojanstveniki. Prisoten je bil namti gospor prosvetlega kneza in škofa. Med drugim so naglašali prosvetli, da naj bi nikar ne pomahli učitelji in učiteljice, da je razno pri vagoji potreben blagotlov božji, ter odhajali znanje mladino v strahu božjem, v domoljubnem in patriotičnem duhu.

Barovniška sprememba v ljubljanski škofiji. Ojpo-vedala sta se svojim županijskim čč. gg. župnika: Matevž Kljun v Vitejji gori in Simon Atman v Bohinjaki Bistrici. Prvi je stopil v zvežaj pekoj, Simon Atman pa je imenovan za župnoga upravitelja v Studencu na Dolenjskem. Kot župni upravitelj v Bohinjaki Bistrici je zadajno imenovan kapelan dr. Jozef Guden, v Vitejji gori pa kapelan Jozef Dostal. Novo je nastopiljo gospod novoznanik Andrej Atman kot kapelan v Bohinjaki Bistrici.

V duhovniška semenišče ljubljanske se deslej sprejeti naslednji omenjalci: Lah Lovrenc iz Komende, Gri-voz Fran iz Ajdovice, Kimervec Fran iz Cerklijan, Pud-likuš Josip iz Bostanja, Prijatelj Ivan iz Dobropolj, Veljč

Jakob z Vrhnika, Gross Karel iz Zugorja, Klensovec Ivan iz Slavine, Vrbovec Fran z Dobreve, Tomelj Anton iz Mengla, Perko Pavel iz Poljan, Štjers J. in Lakič, Volk Matija iz Očiča, Cveteč Anton iz Srednjovna (Boh.), Merhar Alojzij z Janine, Magajna Andrej iz Vrems, Kovič Jernej iz S. Heleno, Jaklič Rudolf iz Nevega Mesta, Jareb Fran iz Vedie, Bence Ivan iz Drugoč.

Vsedelevenska delavska slavnost. Vapored vsedelevenskega shoda kršč. socijalnih delavcev in slavnosti blagoslovljenaja zastave »Slov. kršč. socijalne zveze« se je doletil tako-le: V soboto, dne 17. sept.: Ob polu 8. uri zvečer sijajna bakljada po mestu s godbo, srennda pre-svlatemu gosp. knezofkofa in blagorodni kmetici gospoj Pellahovi. Po srennadi priredi na vrtu Virantove restavracije »Slov. krščanske socijalne zveze« večer na čast d. dim gostom. V nedeljo, dne 18. septembra: Ob 8. uri zjutraj zbor se društva na Turjaskeni tugu pred »Katoliškim Domom«, od koder odbrakaje s godbo na čelu v musko cerkev. — Blagoslovljenje zastave, govor, sveta maša. — Obhod po mestu. — Slavnostno zborovanje v veliki dvorani »Katoliškega Doma«. — Škupni obed pri »Virantu«. — Po obedu ogledovanje mesta. — Ob polu 4. uri popoldne na okrašenem Virantovem vrtu velika ljudska veselica v proslavo jubileja Njegovega Velikanstva cesarja s medelovanjem raznih pevskih društev, godb, prologom, slavnostnim govorom, živjo loterijo.

— Vstop udom slavnih društev brezplačen. Podrobni vspeled sledi. — Slavna društva se prošje, da nemudoma naznanijo svojo udeležbo in točno zabeležijo število udeležencev in čas odhoda glavnemu tajniku gospodu Luki Smolnikarju, stolnemu vikarju v Ljubljani. Vdeleženci, ki žele prenočišča, naj to pravočasno naznanijo. Društva, ki imajo zastave, naj naznanijo, ako se slavnosti vdeležé z zastavo. Slavna pevska društva se opozarjajo, da morajo pevske točke, katere nameravajo peti, tudi naznaniti poleg vdeležbe pristojnim oblastrom. Prošjo se, da pevske točke ob enem naznanijo tudi pripravljalnemu odboru. Če kako društvo pomotoma ni prejelo vabila, prosimo je oprostjenja in blagohotnega obveščanja. Na naši slavnosti je vsakdo dobrodošel, kdor slovensko čuti in pošteno misli. Za posameznike veljajo objave v časopisih. Na svidenje 17. in 18. septembra v Ljubljani. Slavnostni odbor.

Gospodinjstvo c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška otvorijo meseca oktobra t. l. Pouk boše v slovenskem jeziku in trajal jedno leto. Stevilo gojenk, ki bodo stanovale v novem poslopju poleg Marijanišča v Ljubljani, je omajeno na 12. Pouk bude obsejal vse stroke gospodinjstva, kuhanje, šivanje granje, likanje, dela v hlevu in na vrtu, mlekarstvo, živinorejo, gospodinjstvo knjigovodstva in razne šolske predmete. V šolo bude sprejemali 16 let stara dekleta, ki bodo plačevale po 14 gl. na mesec za hrano, stanovanje in druge potrebščine. Prošnje naj se pošljejo glavnemu odboru c. kr. kmetijske šole do dne 15. septembra.

Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda je ravnokar izdala: 1. XII. zvezek: »Franc Josef I., cesar avstrijski z eno podobo, 72 strani, spisal c. kr. učiteljski ravnatelj Frančišek Hubad, cena izvodu 15 kr. (100 izvodov 12 gl.) — 2. XIII. zvezek: »Andrej baron Čehovin« s štirimi podobami, 39 strani, spisal nadučitelj Janko Leban, cena izvodu 10 kr. (100 izvodov 8 gl.) — Poleg teh dveh knjizic je tudi izšla 64 strani obsegajoča: »Naš cesar Fran Josip I, 1848—1898«, v posebno lepi obliki s 27 jako čisto vtisnjenimi podobami. Spisal in založil jo je družbeni prvomestnik Tomo Zupan v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Cena tej knjigi je 15 kr. (100 izvodov 12 gl.) — Te knjige zares lepe domoljubne vsebine najtopleje priporočamo vsem slovenskim rodoljubom, posebej pa vodstvom ljudskih, meščanskih in srednjih šol, ker zaslužijo, da bi se v obilnem številu naročevale v razdelitev med šolsko mladino povodom slovenskega praznovanja 50. letnice cesarjevega vladanja. Knjige se dobivajo pri Ivanu Bonacu, trgovcu in knjigovozu v Ljubljani.

Kmetijske preiskovalnišče otvori c. kr. kmetijske družba Kranjska v prvi polovici meseca avgusta v Ljubljani v Salendravih ulicah št. 3.

Strelna ubila dne 9. t. mes. ob hudi nevihti, ki je razsajala ta dan po vsem Koroskem, dve žanjici blizu

Šmartna pri Trušnjah. Jedna je bila takoj mrtva, druga je živeła še nekoliko minut. — Nad Lipaljo vasjo je minuli teden na plavini udarila strela v neko kočjo, v kateri sta počivala mati in sin. Strela je oba omamila in sina precej poškodovala. — Dne 8. t. m. je ubila strela v Št. Boštjanu blizu Št. Vida kmetico Katarino Klančnik, ki je bežala pred nevihto pod visoko drevo. Ponesrečena mati je žena s 6 otroci.

Umrl je nenadoma v Ornomlju, upokojeni župnik nemškega reda, č. g. Viljem Vesel. Pogreb je bil je ko slovesen. — Naj v m. p.!

Umrla je v sredo zvečer v Kranju obče spoštovana preblaga gospa Jožefa Schifferer. Pokojnica je bila do skrajne meje radodarna in v resnici prava mati revešem. Veliko tisočakov je šlo skozi njene roke v dobrodelne namene, kajti vse njeno dolgo življenje je bilo posvečeno in začelo je bila do skrajnosti skromna. Zlasti je bila dobrotljiva revnim dijakom. Blag spomin takim ženam. R. I. P.

V deželni bolnici v Ljubljani je bilo minuli mesec 860 bolnikov. Od teh jih je ozdravilo 325, umrlo 27, nekaj so jih odpustili kot neozdravljive. Koncem meseca jih je v oskrbi ostalo 330.

Medveda je ustrelil v nedeljo dne 30. julija Anton Škul, lovec grajščine Ortemek pri Ribnici. Medved tehtal 45 kilogr. in je lanski mladič. Če tudi se je medved v tem kraju že mnogokrat pokazal, je vendar to kaj redkega, da ga je lovec zalotil po leti, ker se le po zimski pokaže. Zadostoval je le jeden strel z drobnim svincem in bilo je po njem.

Iz Vrem nam pišejo: Dne 31. julija je utonil pri kopanju Jožef Trebic iz Škrljega, star 22 let. — Dne 1. avgusta je pičil gad 11-letno Franico Stančič, ki je čez tri dni nato umrla. Ko bi bili poklicali zdravnika, bi jo bil najbrže rešil; a šli so po mazača in deklica je umrla! — Letina bo pri nas silno slaba. Ne vemo, kako bomo plačali davke, ker tisto, za kar dobimo še kak krajcar v roko, letos ni nič obrodilo: čeplje, jabolka in vino. Polje pa nam je požgala suša, fižol, koruzo in krompir pa bo snedel črv. Ubogi kmet!

Iz Zavraca pri Idriji. Dne 29. julija je udarila strela okoli 11. ure zvečer v hišo Janeza Lazarja. Zavarovan je bil za 400 gl. Pa tudi, če se mu to počteno izplača, nikakor ni primerno škodi, katero mu je povzročila nesreča. Torej: pomagaj Bog in dobro ljudstvo!

„Delavec“ in „Svoboda“, znana socijaldemokratska lista, sta vsled premajhnega števila naročnikov prenehala izhajati. Menda nihče ne bo jokal za njima.

Vseslovenski županski shod v Ljubljani dne 17. t. m. se je sijajno izvršil. Prišlo je iz vseh slovenskih pokrajin nad 400 župnikov, ki so na tega shodu očitno pokazali svojo narodno prepričanje in svojo udanost do presvetlega cesarja.

Domači pravdnik.

Kako treba tožiti.

(Navajamo tu samo tiste pravde, v katerih ni treba odvetnikov, ker samo te so za naše bralce važne; kjer mora zastopati stranko odvetnik, uže ta pozna postavbo.)

Kedor hoče istirjati tirjatev, ki ne preseza svote 500 gl., lahko, predno se vloži tožbo, zahteva pri okrajnem sodišču, v čegar okrožju stanuje nasprotnik, da sodišče tega nasprotnika povabi v svrhu poskusa poravnave. Na ta način lahko opomni vsakdo zamudnega dolžnika. Taka vabitev je torej velike vrednosti za vse, ki bi radi tožili, ker je preprosta in po ceni.

Ako bi dolžnik tem potem ne hotel poravnati dolga, ostane še vedno odprta upniku pot tožbe. Tožbe se vlagajo ali ustmeno ali pismeno.

a) Ustmeno se vloži tožba, ako da tožnik tožbo na zapisnik pri pristojnem sodišču ob v to določenih dnevih. Katero sodišče je pristojno, smo razložili vže začetkom. Sodnik ni samo dolžan sprejeti ustmeno tožbo na zapisnik, temuč mora tudi tožnika podučiti o vsem za to zadevo potrebnem.

b) Pismena tožba mora se vložiti v obliki pismene sestavka, to je pismene vloge, ki mora imeti določeno obliko in vsebino.

Kakšen mora torej biti tak pismen sestavek?

To pa pojasnimo najboljše z zgledom, za kar vzmimo tožbo.

(Šest bratov duhovnikov.) V nedeljo 7. t. m. daroval je v Protivanovu na Moravskem novo mašo g. Jan. Kolisek, šesti in najmlajši brat Marijane Kolisek, vdove po nekem kočarju in tkalcu v Protivanovu. Minulo nedeljo je sina Jana posvetil v mašnika škof dr. Bauer in tem povodom je prejela mati-vdova od cesarja naslednjo brzovajko iz Isla: »Marijani Kolisek, Petrova gora pri Brnu. Z velikim veseljem sem zvedel, da je po Vaši veliki poštvovalnosti sedaj že Vas šesti sin prejel mašniško posvečenje. Izrazujoč Vam svoje največje priznanje za lepi vpeh, s katerim je Bog poplačal Vaš trud, želim Vam iz celega srca, da bi imeli še mnogo veselja nad svojimi pridnimi sinovi. Franc. Josef. Imena šesterih bratov duhovnikov so naslednja: dr. bogoslovja Fr. Kolisek, konsistorijalni svetnik in stolni vikar v Brnu; Leopold Kolisek, župnik; dr. filozofije Al. Kolisek, dušni pastir in katehet na zavodu za gluhoneme v Ivančicah; Iga. Kolisek, kapelan v Lundenburgu; Karol Kolisek,

Kolek

C. kr. okrajno sodišče

v Kamniku.

Tožnik:

Janez Podkrajnik iz Gorenje vasi št. 3.

Toženi:

Jakob Stališa iz Gorenje vasi št. 7.

Tožba

zaradi posojenih 300 gl.

(Pisati so mora na prvi strani samo na desni polovici strani, na drugih straneh pa čez celo stran. Prva stran mora se torej prepogniti po dolgem čez sred, ime sodišča in tožnika pride na levo stran vse drugo, kakor rečeno, na desno.)

Potem se mora navesti dejanska razmerje, katero je podlega tožbi, n. pr. Bil sem v službi pri . . . kot . . . . Dogovorila sva se s toženim mesečno plačo . . . . kron in . . . . mesečno (ali tedensko) odpoved. Služil sem od . . . . do . . . ., imam torej tirjati . . . . kron. Toženi pa mi plačati neče.

Dokaz. Tu treba navesti priče, povedati, o kom bodo pričale, navesti pisma, sploh vse dokaze, na katere se hoče opirati stranka. Pisma smejo se prilagati v prepisu.

Zahtev ek. Tu se mora navesti, kaj zahteva stranka od naprošnika n. pr. pri gorejšajem vzgledu: Naj se razsodi: Toženi N. N. dolžan je plačati mi znesek . . . . kot plačo za čas od . . . . do . . . . s 5% obrestmi od dneva vročene mu tožbe in povrniti mi stroške, vse v 14. dneh.

V . . . . daš . . . . 189 . . . .

Podpis.

O dokazih spregovorimo prihodajč.

Raznoterosti.

kapelan v Hostniku pri Znojmu in novomašnik Ivan Kolisek.

(Blagoslov vojskevedje.) Pred bitvijo pri Kraljičinem Gradcu so sporičili Benedeku, da se ni bilo mnogo vojakov pri sv. spovedi. Benedek je neki odgovoril: Zadostuje jim moj poveljniški blagoslov. Drugi dan je zgubil bitko.

(Ura izdajalka.) Neka elegantna dama je zapustila pariski hotel. Z njo je zginila tudi dragocena ura. Lastnik hotela je poslal za damo policijo na koločvor. Tu se je vnela huda debata, v kateri je zagovarjala Evna hči svojo nedolžnost. Ko ji je jeziček najbolj tekel, začne pri njej ura biti dvanajst. Dama obledi, policaja pa v smeh. Konec je bil, da se je odpeljala na po železnici, ampak v varno zavetje.

(Izpoved socialnega demokrata.) Morilec svojega lastnega očeta Fauser po imenu, je bil obešen v Stuttgartu na Nemškem. Pred smrtjo je izjavil: »Navzdol je

slo z menoj, odkar sem pristopil k sovjalni demokraciji. Gotovo ne bi bil nesrečnej tako daleč zašel, če bi bil preje uvidel vsó laž socijalno-demokraciónih sleparjev.

(Vožnja s kolesom ekeli sveta.) Nedavno se je povrnil ud nekoga dunajskega kolesarskega društva Sigmund Bahman po dveletni odsotnosti zopet na Dunaj. Stavil je bil za 10.000 gld., da bo tekom dveh leti prevozil celo zemljo s kolesom. Pot je nastopil 17. septembra 1896. na Dunaju. Od tod se je podal na Nemško, Francosko, kjer ga je odvadla ladija na Angleško. Iz Evrope je držala pot v Ameriko; tu je izstopil v Njujorku. V San Francišku je šel zopet na ladjo, katerega je peljala do Avstralije; zapustivši ta del sveta je popotoval v Indijo in odtod v Kajiro s kolesom. V Brindisi na Laškem je zopet izstopil iz ladije in nadaljeval svojo pot do Dunaja. Pogumni kolesar je dobil stavo, da, on je še dva meseca preje prišel, kakor je bilo treba. Ne gledé na morskó vožnjo je prevozil Bahman 24.000 kilometrov na kolesu.

(Nesreča na morju.) Ameriška ladija »Delavare« je 15. julija ponoči na morju zgorela. Ljudje so se vsi rešili. Kapitan je segrosil, da bo dal vsakega ustreliti, kdor bi napravil kaj smešajavo. Vseled te hladnokrvnosti se je zamogel ohraniti red. V 20 minutah je zgorela vsa ladija. Na krovu »Delavare« se je nahajala velika množica streliva in komaj so se potniki rešili, se je užgalo.

(Poznal je samega sebe.) Neki pijanec je šel v lekarno in je zahteval od lekarnarja, da bi mu nekaj dal, kar bi utegelo pomagati proti bolečnem v križu. Lekarnar ga vpraša, koliko naj velja stvar. »Par grošev naj le stane« se odreže pijanec, kateremu izroči na to lekarnar stekleničico s opaskó, da si naj dá doma dobro zdrigniti križ s tekočino. Pijanec plača, se zahvali in odide; kar pa obstoji pri vratih, odpre stekleničico, jo podiše in se vrne k lekarnarju rekoč: »Vi, to diši pa čisto po žganju!« Lekarnar: »Francosko žganje je.« Pijanec: »Bodite torej tako dobri in me podrgnite vi, zakaj predno bi prišel domov, bi izpraznil celo stekleničico, vsaj se poznam!«

(Raztresenost.) Učenjaka, ki je bil sem terti zelo raztresen, je obiskal nek znapec. Učenjak sedi precej časa poleg obiskalca, naenkrat se pa stress in vpraša v zadregi: »Kar sem vas hotel vprašati, je: ali živé še vaš ranjki oče?«

(Imenitno povelje.) Knez: »Tako — danes že zopet dežuje? To mi nikakor ne ugaja!« Sluga: »Ukazite, presvetli, da takoj preneha deževati!«

(Pencsročena izjava.) Sluga (kazoč družbi velikanske grajske dvorane): »Tukaj, moja gospoda, so alike prednikov sedanjega posestnika.« Nek obiskovalec: »In kaj pomeni oni veliki sebelj tam na koncu?« Sluga: »Tja bodo obesili enkrat gospoda barona!«

(Prepeved kajenja na Nerveškem.) Norveški zbornici se je predložil zakonski načrt, vsled katerega ne bi smeli mladi ljudje, ki še niso dopolnili 16. leta, kaditi. Ko bo sprejet predlog, bodo dobila oblastva stroga navodila, kako naj se izvede novi zakon. V mestih se ne

bo dovolila nikakva izjema; na deželi bodo pa smeli trafikantje določeno mero tabaka prodati onim mladim ljudem, ki bodo mogli pokazati dovolilni list, podpisan od kake starejše v dotičnem kraju živeče osebe. Kdor bi ravnal proti zakonu, bo plačal od 2—100 kron kazni. Pol-caji bodo pa imeli pravico mladim ljudem, na ulici kadečim, pobrati cigare, cigarete in pipo.

(Kako se pozdravljajo Japenci.) Kadar spoznata dva Japonca že od daleč drug drugega, pričneta hoditi nekoliko počasneje kakor sicer in se približujeta drug drugemu prav ravnó. Nasproti si stoječa povesita oči in se držita prav ponižno, kakor se ne bi upala pogledati v obraze. Nato se priklonita oba tako globoko, da je glava v isti visocini s koleni, na katerih so položene roke. Naenkrat se začuje cela vrsta skajočih glasov, katere napravi pozdravljajoči s tem, da vriskava z zaprtimi zobmi vase zrak. S tem je končan prvi del pozdrava. Nato pove vsak še nekoliko praznih besedi. Pri tem si drgneta drug drugemu prav krepko dlani. V istem trenutku dože vsa smešna stvar svoje vrhunec; mej obema znancema nastane plemenito tekmovalje gledé na prednost. Vsak hoče namreč, da bi drugi preje udšel in ta čin vlnudnosti traja dostikrat po več minut.

(Vrli deček.) Neki deček, star dvansjst let, je imel slabotno, bolno mater. V veliki stiski piše kar naravno odprto pismo papežu Piju IX., da potrebuje 7 gl. 50 kr., ker bi rad nekatere stvari nakupil za svojo mater. Dostavil je še v prošnji, da bode prišel jutri k Njega Svetosti po ono svoto, če dovoli to Njega Svetost. Pij IX. je zapovedal, prebravši pazno pismo, da naj pripeljejo k njemu dečka, če bi prišel. Dospévši k papežu, mu razloži deček še jedenkrat svojo prošnjo. Pij IX. ga nato obdari. »Sveti oče«, dé deček ponižno in s tresočim glasom, »tu je le 3 gld. 75 kr. in jaz potrebujem še enkrat toliko.« Sveti oče mu dá še jeden denar. Deček se vas vesel naspoštjivejše zahvali, pristavi pa besede: »Sedaj je pa 70 krajcarjev preveč in jaz nimam nič, da bi nazaj dal.« Papež se je nasmešnil nedolžni odkritosrčnosti dečkovi in mu je dejal, da naj le obdrži tudi kar je več. Papež je naročil, odslovivši dečka, svojim služabnikom, da naj ga opazujejo, če bo res porabil denar v imenovani namen. Ginjen od dečkove odkritosrčnosti pa ga pokliče papež zopet drugi dan k sebi in mu ves zadovoljen obljubi, da ga hoče vzeti v svojo oskrb. »Sveti oče, jaz se lepo zahvaljujem«, odgovori deček, »jaz tega ne morem vsprejeti, ker moram postiljati svoji materi in zanjo kuhati.« Papež, še vedno ginjen, reče nato: »Ker sta torej tako revna, hočem za oba, za te in tvojo bolno mater, skrbeti.« — Papež je držal dano besedo.

(Pridna čebelica.) Ko so zaprli zopet nekoga pohajaja, je rekel: »Jaz sem najpridnejša čebelica. Vsak trenutek sem lahko v drugi celici!«

Loterijske srečke.

Bunaj, 6. avgusta:	80	13	32	38	90.
Lina, 13. avgusta:	50.	1.	40	74	89
Trst, 13. avgusta:	8.	11	54.	47	5.
Gradee, 6. avgusta:	16,	63,	37,	75	81.

**Vožnje karte
in
tovorni listi**

AMERIKO.

312 6 Kraljevi belgijski poštni parnik

**Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani. Marije Terezije cesta št. 4,
prtičje na levo. 362 25-9

Kovertes s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

558 1-1

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem, da je vsemogotni Bog našo
ljubljeni mater, oziroma taščo

Jero Nagode roj. Grčar

danes 15. avgusta ob 1. uri zjutraj poklical v boljši
svet po dolgi in hudi boleznini, prevedeno s svetimi
zakramenti za umirajočo.

Pogreb bo v sredo 17. avgusta na pokopa-
lišče pri sv. Lenartu, kjer se bodo brale tudi svete
maše za ranjko, katero priporočamo v molitev in
blag spomin.

Stara Vrhnika, dré 15. avgusta 1898.

Metka Nagode, Meta Grom roj. Nagode,
hčeri.

Ignacij Grom,
zet.

P **XI. zvezek:**

POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad
20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški
Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani.
Tudi III., IV., V., VI., VII. in VIII. zvezek
80 š. v zalogi.

V zalogi »Katoliške Bu-
kvarne« je izšla in se dobiva
po vseh knjigarnah v četrem
pomnoženem natisu za slo-
venske gospodinje in kuharice
prepotrebna knjiga

Slovenska kuharica

ali
navod okusno ku-
hati navadna in
imenitna jedila.

Spisala in in na svitlo
dala Magdalena Pleiweis.
— Tej novi izdaji je pridejan
obširen dodatek, katerega
je spisala M. Lavtižar.

Vkljub temu, da je vse-
bina knjige vsled dodatka, zda-
tno obširnejša, kakor v prejšnjih
izdajah. knjiga obsega v novi
izdaji 398 strani, ostala je
cena stara, namreč za ne-
vezano 1 gld. 50 kr., za
vezano v platno pa
1'80 gld.; po pošti poslana
10 kr. več.

Zastonj

387 6

319 (12-4)

šivalni stroji

nikjer ne dobivajo!

**Velika zaloga
biokljev in
poljedelskih
strojev!**

Kdor pa hoče kupiti iz-
vrsten in trpežen šivalni
stroj za 5% ceneje kakor kje
drugej, ta naj se zaupno obrne
na prvo in najstarejšo tovarniško
zalogo šivalnih in poljedelskih
strojev na Kranjskem

5%
ceneje kakor kje
drugej.

Franc Detter

Ljubljana, Stari trg

št. 1.

Pozor!

Tržka vsprejema
pod dobrimi pogoji potovalce
in zastopnike za deželo.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 28 let z največjim uspehom zabljeni prsni sirup rastaplja sluz, upehojuje kašel, pomanjkuje pēt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narajanje krvi, raztopljive fosferno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narajanje kostij. 725 20-20

Cena steklenici je 1 gl. 25 kr., po pošti 30 kr. več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v stekle in na zamašku ime, Herbabny vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katero znamenja naj se blagovoli paziti.

239 16 Osrednje skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII, 1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zlogi skor v vseh lekarnah na Dunaju in v kranjskih.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid ponujata po znatno znižani ceni

Knez & Supančič 294 10

tovarna za opeko v Ljubljani.

Franc Detter

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša tvarniška zalogi živalnih in poljedelskih strojev na Kranjskem

Najnovejši! priporoča **Najnovejši!**

mlatilnice

z ležičem s kroglijami (Kugellager).

Kdor toraj namerava kupiti mlatilni ali kateri drugi kmetijski stroj, naj se zaupljivo obrne na zgoraj navedeno tvrdko, katera edina na Kranjskem ima razun drugih kmetijskih strojev tudi najbolje mlatilnice v zalogi, katere imajo ležišča s kroglijami (Kugellager), anako biciklom.

To je zelo praktična in koristna stvar, katera omogoči, da se stroj 40% laglje goni kakor doslej.

Ako se je popreje moral stroj s štirimi ali tremi možni goniti, zadostujeta sedaj samo dva, oziroma jeden mež. Ti stroji so toraj neverjetno lahko goniti, zelo trpežni in, primeroma njih zmožnosti, ceni.

Kroglje v ležičih so iz najfinejšega angleškega Hoga jekla (Gussstahl) in brezpopojno trpežne. Ako bi se ležišča (Lager) sčasoma obrabila, zamore se za majhen denar nove dobiti in stroj deluje zopet kakor nov.

Ob enem priporočam na izber svojo bogato zalogo

živalnih strojev

za domačo in obrtnijsko rabo, 10% ceneje kakor drugje.

Odličnim spoštovanjem

328 4

Franc Detter.

Ceniki in pejasnika dobivajo se zastanj in poštino preste.

Janez Schindler

c. kr. imetnik privilegijev

na Dunaju, III., 1., Erdbergstrasse 12

razpošilja brezplačno in franko

cenike v slovenskem jeziku

(528) z več ko 300 podobami (10-1)

raznovrstnih strojev in orodja za poljedelstvo, vinogradarstvo itd.

Ceneje ko povsod drugje.

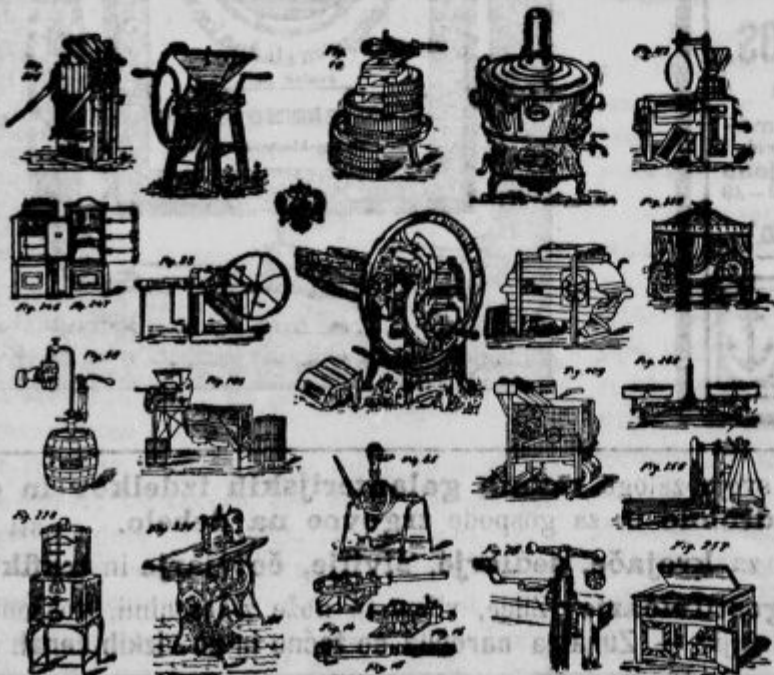
Za blago jamčim, dajem na preskušnje, olajšujem plačevanje!

Iščem krščanskih agentov.

Obrniti se je naravnost na

Jan. Schindlerja, Dunaj,

III., 1., Erdbergstrasse 12.

Vsega ozira vreden

ter domač izdelek je iz kranjskih planinskih rastlin
napravljeni liker 272 13

„Triglav“

J. Klauer-ja v Ljubljani.

Po svoji čistosti in veliki zdravilni moči za telodec je ta zganjina vsega priporočevanja vredna. Kot krepalno pijačo naj bi imeli ta liker v vsakem gospodinjstvu.

Na prodaj je v lekarnah gg. M. Leustek in Ubald pl. Trnkóosy, kakor tudi vednoma pri vseh prodajalnih delikatess in v specerijah. 25—25 99

323 18-5

Slovinci in Slovence!

Prava kava

družbe sv. Cirila in Metoda,

katero dobite v vsaki prodajalnici, dá najboljši ukus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako je k isti rabite; torej zahtevajte le povsod to izborno domačo kavo.

Glavni zalagatelj Ivan Jebačín, Ljubljana.

Učenec

zmožen tudi nemškega jezika, krepke postave, se sprejme v trgovino z mešanim blagom.

Dragotin Repe,

339 2

trgovec in posestnik na Bledu.

Sidro Liniment. Capsici compos.

381 20 iz lekarn Richter-jeve v Pragi

priznano izvrstno bolečine olajšujoče masilo je dobiti povsod po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar krátko kot 707 39—39

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s znano varstveno marko „sidro“ kot pristne.

Richter-jeva lekarna
pri sitem lera v Pragi.

100 do 300 gld.

na mesec lahko poštene zasluzi sleherni ter povsod brez izgube, ako hoče prodajati postavne dopuščene sročke in državna pisma.

Ponudbe na Ludevika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 267 10-5 353 6

Kovačnica

v prav dobrem stanji, na primernem kraju sredi vasi se daje pod ugodnimi pogoji

v najem.

Več o tem se izve pri lastnici E. Peterlin v Radomljah h št. 23. 335 3

Na prodaj je

lepo posestvo

z gospodarskimi poslopji in orodjem vred. $\frac{1}{2}$ ure od Vranskega. Svetá je 38 oral: lepe njive, travniki, gojzdi in sadni vrt. Cena 2200 gold.; pri kupu le 800 gold., drugo po dogovoru. 340 2

Več pové lastnik posestva v *Brodéh št. 17*, Spodnje Štajersko.

260 13

Ivan Kordik priporoča svojo zalogo raznih galanterijskih izdelkov in drobne na drobno in za gospode trgovce na debelo. 344 5-1

Potrebščin za krojače, sedlarje, šivilje, čevljarje in trafikante.

v Ljubljani,

Za gostilničarje: Žlice, vilice in nože z lesenimi, koščenimi in Prešernove (Slonove) ulice 10-14. z alpaka-držaji. — Zunanja naročila se točno in po nizkih cenah zvrše.